

W najbliższym otoczeniu storczyka znajdują się wyspy łupków łyszczykowych wynurzających się z okrywy utworów górnokredowych (STAFFA i in. 1992). Gleba z siedliska ozorki zielonej ma odczyn silnie kwaśny ($\text{pH}_{\text{KCl}} 3,7$). W płacie powierzchni ok. 100 m² pojedynczemu osobnikowi kwitnącemu *Coeloglossum viride* towarzyszyły: *Gymnadenia conopsea* i *Platanthera bifolia* oraz m. in. *Briza media*, *Campanula rotundifolia*, *Carlina acaulis*, *Dianthus carthusianorum*, *Hypericum perforatum* i *Potentilla erecta*. Ze względu na występowanie pojedynczego osobnika *Coeloglossum viride* stanowisko we wsi Huta jest zagrożone i z tego powodu miejsce to należy objąć stałym monitoringiem.

Summary. A new locality of *Coeloglossum viride* (Orchidaceae) in Bystrzyckie Mts (Central Sudety Mts). *Coeloglossum viride* (L.) Hartm. is included to the list of critically threatened species in Sudety Mountains (FABISZEWSKI & KWIATKOWSKI 2002). In year 2003 new site of *C. viride* was discovered in the Bystrzyckie Mts (Central Sudety Mts) in Huta village (the ATPOL square number BF 35) (Fig. 1). One flowering plant occurs here in the meadow at the altitude of about 800 m a.s.l.

LITERATURA

- BERNACKI L. 1997. *Coeloglossum viride* (L.) Hartm. – W: A. ZAJĄC & M. ZAJĄC (red.), Atlas rozmieszczenia roślin naczyniowych chronionych w Polsce, ss. 57. Nakładem Pracowni Chorologii Komputerowej Instytutu Botaniki Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków.
- BERNACKI L. 1999. Storczyki zachodniej części polskich Beskidów. ss. 119. Colgraf-Press, Poznań.
- FABISZEWSKI J. & KWIATKOWSKI P. 2002. Threatened vascular plants of the Sudeten Mountains. – Acta Soc. Bot. Pol. 71 (4): 339–350.
- MATUSZKIEWICZ W. 2001. Przewodnik do oznaczania zbiorowisk roślinnych Polski. Vademecum Geobotanicum 3. ss. 537. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.
- SCHUBE T. 1903. Die Verbreitung der Gefäßpflanzen in Schlesien, preussischen und österreichischen Anteils. ss. 361. Druck von R. Nischlowsky, Breslau.
- STAFFA M., JANCZAK J., MAZURSKI K.R., ZAJĄC C. & CZERWIŃSKI J. 1992. Góry Bystrzyckie i Orlickie. – W: M. STAFFA (red.), Słownik geografii turystycznej Sudetów. ss. 294. Wydawnictwo PTTK Kraj, Warszawa – Kraków.
- ZARZYCKI K. & SZELĄG Z. 1992. Czerwona lista roślin naczyniowych zagrożonych w Polsce. – W: K. ZARZYCKI, W. WOJEWODA & Z. HEINRICH (red.), Lista roślin zagrożonych w Polsce, ss. 87–98. Instytut Botaniki im. W. Szafera, Polska Akademia Nauk, Kraków.
- LUCYNA MRÓZ, Zakład Ekologii i Ochrony Przyrody, Instytut Biologii Roślin, Uniwersytet Wrocławski, ul. Kanonia 6/8, PL-50-328 Wrocław, Polska; e-mail: mrozl@biol.uni.wroc.pl

Przyjęto do druku: 20.05.2004 r.

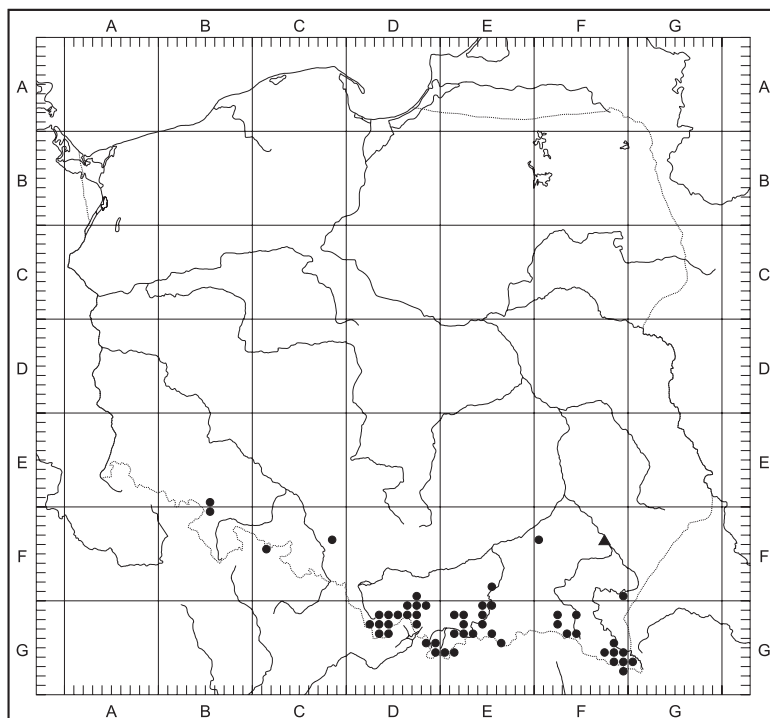
Nowe stanowisko *Orobanche flava* (Orobanchaceae) w dolinie Sanu (Kotlina Sandomierska)

Orobanche flava Mart. ex F. W. Schultz (zaraza żółta) jest gatunkiem środkowo europejskim grupy górskiej. Stanowiska tej rośliny zlokalizowane są w górach Europy środkowej oraz na Kaukazie (MEUSEL i in. 1978). W Polsce, występuje głównie w Karpatach, sporadycznie

odnotowywana była również w Sudetach. Pomimo iż zaraza żółta jest gatunkiem reglowym znane są jej stanowiska na terenach niżowych. W 1908 r., Schube podał ją z miejscowości Stara Kuźnia, położonej w granicach obecnego województwa opolskiego; kwadrat ATPOL CF 38 (DAJDOK i in. 1998). W bieżącym stuleciu pojedyncze okazy zarazy żółtej zostały odnalezione w łęgu nad Wisłoką, w północnej części Okręgu Radomyskiego; kwadrat ATPOL FF 30 (WAYDA 2001). Niżowe stanowiska tego gatunku znajdują się w pobliżu rzek, które biorą swój początek w górach.

Orobanche flava rośnie głównie w wilgotnych ziołoroślach. Pasożytuje na osobnikach rodzaju *Petasites*. Jest to gatunek charakterystyczny dla reglowego zespołu *Petasitetum kablikiani* (MATUSZKIEWICZ 2001). Poza tym, może również występować w zbiorowiskach z udziałem *Petasites hybridus*.

Nowe stanowisko zarazy żółtej zostało znalezione w dolinie Dolnego Sanu 24.IV.2003, na południowy-zachód od wsi Kulno; kwadrat ATPOL **FF 3701** (kwadrat o boku 2,5 km – ZAJĄC 1978) – Ryc. 1. Kilkanaście pędów tej rośliny występowało na wilgotnej, kamienistej terasie Sanu położonej powyżej normalnego poziomu wody. Oprócz lepiężnika różowego w najbliższym otoczeniu *Orobanche flava* rosły: *Ficaria verna*, *Aegopodium podagraria* oraz *Salix triandra*. Pędy zarazy pochodziły z ubiegłego sezonu wegetacyjnego, ale dobry stan ich zachowania umożliwił identyfikację. Podczas przypadającego na lipiec

Ryc. 1. Rozmieszczenie *Orobanche flava* w Polsce (według ZAJĄC & ZAJĄC 2001) ▲ – nowe stanowisko).

Fig. 1. Distribution of *Orobanche flava* in Poland (after ZAJĄC & ZAJĄC 2001) ▲ – new locality).

i sierpień optimum kwitnienia gatunku, siedlisko, w którym odnotowano *Orobanche flava* opanowały: *Echinocystis lobata*, *Solidago gigantea* i *Rubus caesius*.

Zebrany materiał zrewidował dr J. Zázvorka (Czechy). Zweryfikowane okazy zielnikowe *Orobanche flava* złożone zostały w herbarium Instytutu Botaniki Uniwersytetu Jagiellońskiego (KRA).

Summary. New locality of *Orobanche flava* (Orobanchaceae) in the San River Valley (Sandomierz Basin). In Poland, *Orobanche flava* Mart. ex F. W. Schultz occurs mainly in the Carpathians, where it is a character species of montane association *Petasitetum kablikiani*. Only a few localities of this species were noted in the Sudety Mts and in the Polish Lowlands. In April 2003, the new locality of *O. flava* was found in the San River Valley near Kulno (Sandomierz Basin) (square of the ATPOL grid: FF 3701). *O. flava* parasites here on *Petasites hybridus*. Modified map of *O. flava* is presented.

LITERATURA

- DAJDOK K., KĄCKI Z., NOWAK A., NOWAK S. & SPALEK K. 1998. Atlas rozmieszczenia rzadkich roślin naczyniowych w województwie opolskim. ss. 204. Uniwersytet Opolski. Opole.
- MATUSZKIEWICZ W. 2001. Przewodnik do oznaczania zbiorowisk roślinnych Polski. Vademecum Geobotanicum 3. ss. 537. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.
- MEUSEL H., JÄGER E., RAUSCHERT ST. & WEINERT E. 1978. Vergleichende Chorologie der Zentraleuropäischen Flora. 2. Karten. ss. 415a. G. Fisher, Jena
- WAYDA M. 2001. Rośliny naczyniowe północnej części Okręgu Radomyskiego (Kotlina Sandomierska). – Zesz. Nauk. Uniw. Jagiell. Pr. Bot. 36: 1–117.
- ZAJĄC A. 1978. Założenia metodyczne „Atlasu rozmieszczenia roślin naczyniowych w Polsce”. – Wiad. Bot. 22(3): 145–155.
- ZAJĄC A. & ZAJĄC M. (red.) 2001. Atlas rozmieszczenia roślin naczyniowych w Polsce. ss. 716. Nakładem Pracowni Chorologii Komputerowej Instytutu Botaniki Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków.

AGNIESZKA MICHALEWSKA, Instytut Botaniki, Uniwersytet Jagielloński, ul. Kopernika 27, PL-31-501 Kraków, Polska; e-mail michalewska@fagus.ib.uj.edu.pl

Przyjęto do druku: 24.04.2004 r.

Hookeria lucens (Musci, Hookeriaceae) w Beskidzie Wyspowym (Karpaty Zachodnie)

Hookeria lucens (Hedw.) Sm. jest rzadkim, górskim gatunkiem wybitnie związanym z wpływami wilgotnego klimatu oceanicznego (SZAFRAN 1948). Mech ten pospolicie występuje w Zachodniej części Europy od Wysp Brytyjskich po środkowe Niemcy i południową Skandynawię. Ku wschodowi jest coraz rzadszy i pojawia się na oderwanych stanowiskach w Sudetach, Karpatach i na Kaukazie. W podobnych warunkach klimatycznych występuje również wzdłuż zachodniego wybrzeża Ameryki Północnej od Kalifornii po Alaskę (OCHYRA i in. 1985).